

REFERAT Formannskapet d. 31-01-2024

Møtedato Onsdag d. 31. januar 2024 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	28
Godkjenning av protokoll fra formannskapetets møte 16.-17.01.24.....	29
Høringsuttalelse - forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter (styring og finansiering av Møllevannsveien 16 - utbyggingsavtale - sluttbehandling.....	31
Sluttbehandling utbyggingsavtale for Tangen 52.....	39
Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - justering av plassering av bomstasjoner.....	41
	43

Sak .: Møtedokumenter

Vedlegg

Komplett innkalling Formannskapet 31.01.24

Saksliste Formannskapet 31.01.2024

Kristiansand, 19.01.2024

MØTEINNKALLING TIL FORMANNSKAPET

Dato: 31.01.2024 kl. 09.00

Sted: Formannskapssalen

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Forfall og eventuelle habilitetsspørsmål meldes snarest til Anne Lise H. Aabø i First Agenda Live <https://app.agendalive.dk> eller til tlf. 98 28 79 38 eller epost alh@kristiansand-bystyre.no

SAKSKART			Side
7/24	2024000066-6	Formannskapssak: Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 16.-17.01.24	2
		Økonomi:	
8/24	2023032676-1	Formannskapssak: Høringsuttalelse - forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter (styring og finansiering av barnehagesektoren) Oppvekstutvalgets innst. 16.01.24	3 10
		By- og stedsutvikling:	
9/24	2021041914-10	Formannskapssak: Møllevannsveien 16 - utbyggingsavtale - sluttbehandling Kommunalutvalgets innst. 12.12.23	12 15
10/24	2022022000-17	Formannskapssak: Sluttbehandling av utbyggingsavtale for Tangen 52 Kommunalutvalgets innst. 16.01.24	17 21
11/24	2021019649-31	Bystyresak: Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - justering av plassering av bomstasjoner	22

Møtet vil bli streamet og overføres direkte på kommunens hjemmeside
<https://kristiansand.kommunetv.no/>

Mathias Bernander
Ordfører
(sign.)

Dato 19. januar 2024
Saksnr.: 2024000066-6
Saksbehandler Anne Lise H Aabø
Godkjent av Cammila Dunsæd

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
31.01.2024

Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 16.-17.01.24

Forslag til vedtak

Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 16.01.24 og 17.01.24.

Vedlegg:
Protokoll fra formannskapets møte 16.01.24 og 17.01.24

Dato 29. desember 2023
Saksnr.: 2023032676-1
Saksbehandler Kjetil Solvang
Godkjent av Kristin Eidet Robstad
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Oppvekstutvalget
Formannskapet

Møtedato
16.01.2024
31.01.2024

Høringsuttalelse - forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter (styring og finansiering av barnehagesektoren)

Forslag til vedtak

[Kristiansand sender inn høringsuttalelse tilsvarende det som står under «Vurdering/kommunens uttalelse»](#)

Sammendrag

Regjeringen har sendt ut forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter. Forslaget går i hovedsak på finansieringen av private barnehager samt kommunens mulighet til lokal styring av private barnehager.

Forslaget innebærer en omlegging fra at regelverket for utmåling av tilskudd til private barnehager har vært styrt av nasjonale lover og forskrifter til at hver kommunene skal utarbeide egne forskrifter om beregning av tilskudd til private barnehager. Regjeringen foreslår også kriterier som kommunene skal legge særlig vekt på ved utmåling av tilskuddene. Private barnehager vil med det nye forslaget få ulikt tilskudd pr. barn ut fra kostnadsnivå og kriteriene som kommunene mener bidrar til høye eller lave kostnader.

Det foreslås å endre det nasjonale kapitaltilskuddet som gir høyere tilskudd for nyere barnehager til et eiendomstilskudd som kommunene selv skal beregne og utforme innretning på.

Det er ellers forslag om at kommunene kan redusere antall barnehageplasser i private barnehager hvert 10. år inklusiv regler for hvordan dette i så fall må gjøres.

Det foreslås også at kommunene skal få mulighet til å bestemme at barn med rett til plass skal prioriteres foran barn uten rett til plass.

Det foreslås at kommunene kan fastsette forskrift om åpningstid som også regulerer antall uker barnehagene maksimalt kan holde stengt per år.

Videre foreslås det et tydeligere regelverk i forhold til krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling.

Det foreslås også at kommunen får mulighet til å holde tilbake, redusere eller kreve tilbakebetaling av tilskudd dersom en privat barnehage bryter barnehageloven.

Det foreslås at kommunene skal få forkjøpsrett ved salg av private barnehager.

Kommunedirektøren støtter prinsipielt opp om mer lokal styring. Når det gjelder finansiering av private barnehager spesielt så ser kommunedirektøren med bekymring på den foreslåtte lovendringen der den enkelte kommune selv skal utarbeide forskrifter om beregning av tilskudd til private barnehager. Kommunedirektøren mener at barnehagesektoren er bedre tjent med at dette reguleres av nasjonale lover og forskrifter. Med lovendringen risikerer vi også at uenighet og eventuelle konflikter flyttes fra nasjonalt til lokalt nivå. Videre mener kommunedirektøren at handlingsrommet og styringsmulighetene for kommunen reelt ikke blir slik som forslagene er ment å bidra til. Forslaget vil også føre til behov for mer administrasjon.

Angående de konkrete forslagene som i hovedsak går på mer lokal styring av private barnehager støttes enkelte av forslagene.

Vedlegg:

Lenke til høringsnotatet:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-forslag-til-endringer-i-barnehageloven-med-forskrifter-styring-og-finansiering-av-barnehagesektoren/id3001726/>

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Regjeringen sendte 1. november 2023 ut forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter (Styring og finansiering av barnehagesektoren). Høringsfrist er 1. februar 2024.

Det foreslås ny paragraf 19 i barnehageloven som sier at hver kommune skal fastsette egen forskrift om beregning av tilskudd til private barnehager. Ved fastsettelse av forskriften skal kommunen legge særlig vekt på om:

- o barnehagen er ordinær, familiebarnehage eller åpen barnehage,
- o antall barn og barnas alder,
- o barnegruppenes sammensetning og behov,
- o ansattes lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår,
- o barnehagens geografiske beliggenhet
- o eventuelle vilkår med krav til innholdet i barnehagetilbudet eller vilkår gitt etter reglene om etableringsgodkjenning.
- o Kommunen kan i tillegg legge vekt på andre forhold som kan bidra til likeverdige barnehagetilbud av høy kvalitet.

Det foreslås videre at vedtak om tildeling av driftstilskudd skal fattes minst én gang i året og at det i vedtaket skal framgå hva barnehagen mottar i eiendomstilskudd.

Det foreslås at kommunene kan redusere antallet barnehageplasser en barnehage er godkjent for når det er nødvendig for å hindre overkapasitet i hele eller deler av kommunen. Vedtak om reduksjon av antall barnehageplasser skal varsles minimum to år før det skal tre i kraft, og kan ikke endres oftere enn hvert tiende år, med mindre barnehagen er enig i endringen.

I ny paragraf 17 ang. samordnet opptaksprosess i kommunen foreslås det at kommunene kan gi forskrift om prioritering ved opptak av barn. Barn med rett til plass etter paragraf 16, dvs. barn med rett til plass ut fra alder og paragraf 18, som vil si barn med nedsatt funksjonsevne, må uansett tas inn først.

Det foreslås å lovfeste at kommunen kan gi forskrift om minimum åpningstid, krav til bemanning, pedagogtetthet og annen relevant kompetanse og nivå på foreldrebetaling og kostpenger, innenfor nasjonale rammer.

Det foreslås videre å lovfeste at kommunen kan fatte vedtak om at tilskudd til barnehagen skal holdes tilbake, reduseres eller kreves tilbakebetalt ved brudd på krav i barnehageloven med forskrifter som kommunen fører tilsyn med.

Juridisk grunnlag

Pr. i dag er §19 i barnehageloven en overordnet bestemmelse som regulerer tilskudd til private barnehager. Der fremkommer det at private barnehager skal behandles likeverdig med kommunale barnehager. Mer konkrete og detaljerte regler på hvordan kommunene skal beregne tilskuddene m.m. kommer frem i forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager. Det finnes i tillegg tolkningsuttalelser og rundskriv som regulerer hva kommunene kan bestemme og hvordan tilskuddene skal beregnes. I tillegg må private barnehager forholde seg til forskrift om regnskapsplikt mv. for private barnehager (økonomiforskrift til barnehageloven).

Paragraf 19 i barnehageloven foreslås nå endret. Begrepet «likeverdig behandling» blir byttet ut med «*Formålet med foreldrebetaling og driftstilskudd til private barnehager er at barna i kommunen får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet*». Forslaget går altså bort fra at private og kommunale barnehager har rett på omtrent like mye finansiering per barn. Regjeringens forslag legger i stedet opp til at kommunene

skal lage modeller som treffer mer rettferdig ved at en tar hensyn til alle faktorene i forslag til paragraf 19 som er nevnt ovenfor. Hver kommune vil kunne vekte elementene som skal gi uttelling ulikt. Private barnehager vil med det nye forslaget altså få ulikt tilskudd ut fra kostnadsnivået og elementer som kommunen mener bidrar til høye eller lave kostnader. Dette gjelder for eksempel barnehager i levekårsutsatt områder som har behov for ekstra bemanning.

Regjeringen omtaler forslaget som at det fortsatt skal være tydelige nasjonale regler om hvordan kommunen skal beregne tilskuddet til de private barnehagene. Det er litt vanskelig å skjønne hvordan tydelige nasjonale regler kombinert med at kommunes handlefrihet til å lage regler skal kunne kombineres på en hensiktsmessig måte.

Det foreslås også en paragraf 19 a som omtaler eiendomstilskudd. Frem til nå har tilsvarende tilskudd vært omtalt som kapitaltilskuddet og er statlige satser som alle kommunene må følge.

Økonomiske konsekvenser

I høringsnotatet fra Regjeringen omtales økonomiske konsekvenser i kapittel 22. Det kommer der frem at hensikten med omleggingen er hverken å styrke eller svekke de totale midlene som utbetales i tilskudd til private barnehager, men å omfordele midlene mellom private barnehager. Det legges ikke opp til at kommunene skal få justering i rammetilskuddet.

Det er litt vanskelig å si noe om de økonomiske konsekvensene for Kristiansand kommune da det blant ikke fremkommer hvor mye handlingsrom kommunene faktisk vil få i forhold til den nye formuleringen av § 19. Eller sagt på en annen måte hvor lavt kommunen kan sette tilskuddene før Statsforvalteren ved klage har hjemmel til å pålegge kommunen å øke tilskuddene. Uansett så vil det mest sannsynlig bli et stort press fra de private barnehagene på å få et tilskuddsnivå som er minst like høyt som i dag.

Handlingsrommet i forhold til tilskuddsnivået er uansett lite på grunn av bemanningsnormen, pedagognormen, samt makspris på foreldrebetaling. Utgiftene til de private barnehagene er dermed ganske lite påvirkbare, mens inntektene gjennom tilskudd og foreldrebetaling er tilnærmet helt låste. Driftsmarginen for private barnehager har sunket de siste årene og var i 2022 under 2 prosent på landsbasis og under 1 prosent i Kristiansand.

Forslaget vil ha administrative konsekvenser ved at det vil kreve mer administrativ bemanning knyttet opp mot barnehagefeltet. Eksakt hvor mye i stillingsprosent er vanskelig å si.

Til opplysning i saken vil det i 2024 bli utbetalt ca. 630 mill. kr til private ordinære barnehager. Kommunens satser per barn ligger helt i nedre sjikt av ASSS kommunene. Grunnen til at satsene i Kristiansand kommune er relativt lave er at de kommunale barnehagene drives kostnadseffektivt.

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Det har vært gjennomført samtaler og lyttet til innspill fra lokallaget til Private barnehagers landsforbunds (PBL) og Foreldreutvalget for barnehager (FUB). De er egne høringsinstanser. Derfor tas ikke deres innspill med i denne saken.

PBL er generelt meget skeptisk til de foreslåtte regelendringene. Kommunedirektøren er ikke enig i PBLs syn på at forslaget vil innebære kommunal overstyring av foreldrenes valg av barnehageplass.

Klima- og miljøkonsekvenser

Forslaget vil etter vår vurdering ikke ha klima og eller miljøkonsekvenser.

Vurdering/kommunens uttalelse

Uttalelsen tar utgangspunkt i hva Kristiansand kommune mener er behovet for styring og finansiering av private barnehager i vår kommune. Andre kommuner og andre som leverer høringsuttalelse kan ha andre innfallsvinkler ut fra erfaringer, hvem de representerer, ståsted, lokale forhold, eller annet.

Prinsipielt støtter Kristiansand kommune opp under mer lokal styring, som lovforslaget er ment å gi. Det er likevel en del elementer i forslaget som vi mener ikke gir den tiltenkte effekten. Når det gjelder finansiering av private barnehager mener Kristiansand kommune at barnehagesektoren er best tjent med at dette reguleres av nasjonale lover og forskrifter.

Under kommenteres og vurderes de ulike delene av forslagene:

Kommunenes plikt til å fastsette forskrift om beregning av tilskudd til private barnehager
En overføring av ansvaret med å fastsette forskrift om beregning av tilskudd til kommunene byr etter kommunedirektørens vurdering på flere utfordringer. I forslag til § 19 står det at kommunene skal ta hensyn til blant annet både barnegruppenes sammensetning og behov, ansattes lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår og barnehagenes geografiske beliggenhet. En plikt til å legge vekt på alle disse kriteriene oppfattes å legge krevende føringer for kommunen. Kommunene bruker normalt ikke like mange tildelingskriteringer ved finansiering av sine kommunale barnehager. Barnehagegruppens sammensetning og behov, samt geografisk beliggenhet er faktorer som med fordel kunne vært utelatt, eller at de er «kan» faktorer. Dersom de to faktorene blir stående, vil antagelig de fleste kommunene vektlegge de svært lite.

Det vil bli vanskelig for kommunene å beregne egne eiendomstilskudd. Vi ser ikke at det er gode begrunnelser for å gå bort fra dagens innarbeidede kapitaltilskudd, som vurderes å ha fungert bra. Dersom det innføres eiendomstilskudd bør det fremdeles beregnes nasjonale satser som kommunene kan velge å benytte. Et eiendomstilskudd som ikke har høyere satser de første årene vil kunne føre til at det blir vanskelig å få private aktører til å etablere nye private barnehager.

Dersom forslaget blir innført kan det bli vanskelig for kommunene å utarbeide en finansieringsmodell som er rettferdig etter objektive kriterier, og som i tillegg oppfattes rettferdig av de private barnehagene. Det er lite sannsynlig at kommunene som har middels eller lave tilskuddssatser per i dag klarer å lage en modell som gjør at alle barnehagene går i pluss uten å heve det totale tilskuddsnivået ganske betraktelig. Barnehager vil også kunne ha ulikt kostnadsnivå til elementer som ikke nevnes som det kommunene skal ta hensyn til. (De kan for eksempel ha låst renta, ha ulike nivå på driftskostnader m.m.). Dermed vil gode finansieringsmodeller nødvendigvis ikke fremstå helt rettferdige for alle de private barnehagene. Små private barnehager vil også kunne hevde at de må kompenseres mer enn de gjør for smådriftsutfordringer og barnehager med f.eks. lave personalkostnader vil kunne mene at de «trekkes» for mye i tilskudd.

Lovforslaget er litt uklart i forhold til hva som skal til for at Statsforvalteren kan overprøve forskrifter om beregning av tilskudd. Kristiansand kommune støtter KS i at dette bør avklares bedre.

PBLs administrerende direktør uttaler i en artikkel på Barnehage.no at «ulike flertall på Stortinget har i snart ti år forsøkt å finne et fungerende system for finansiering av private barnehager. I forslag til ny barnehagelov gir regjeringen opp. De sender en tsunami av

ansvar, oppgaver og risiko over på kommunene.» Utsagnet taler for at forslaget til finansieringssystem kan føre til et økt lokalt konfliktnivå.

Godt samarbeid mellom private barnehager og kommunene er viktig for blant annet for å få til god pedagogisk utvikling. De private barnehagene står for ca. halvparten av barnehageplassene i Norge og gjør en svært god og viktig jobb som kommunen er helt avhengig av. Det hadde vært en stor fordel om det kunne landes et mer forutsigbart finansieringssystem som gir mindre konfliktnivå enn dagens modell, men vi tror dessverre forslaget vil oppnå det motsatte. I Kristiansand har vi et godt samarbeid med de private barnehagene. Det er lite ønskelig å flytte uenigheter fra nasjonalt nivå til lokalt hos oss i Kristiansand.

Kristiansand kommune mener det fremdeles må utarbeides nasjonale satser for familiebarnehager og åpne barnehager. Veldig mange kommuner har ikke kommunale barnehager i denne kategorien og dermed har de ikke noe datagrunnlag å beregne satser ut fra. Barnehagene utgjør også i de fleste kommuner en liten del av det totale barnehagetilbudet.

Det er også en del forslag til endring i barnehageloven som omhandler styring av private barnehager. Vi velger kun å omtale det vi mener er de mest sentrale lovendringsforslagene:

Adgang til å redusere antall barnehageplasser en barnehage er godkjent for.

Forslaget har en begrensning på at reduksjonen kun kan gjøres hvert 10 år inkl. 2 års varsel, samt at det må gjøres med like mange plasser i barnehagene i et område. Det ses som et svakt virkemiddel som vi mener i praksis ikke gir den handlefriheten som en del kommuner har etterspurt.

Private barnehager er ikke enig i at kommunene skal kunne styre kapasiteten og mener det fratrar foreldrene valgfriheten til å velge barnehage selv.

Vår vurdering er at «markedet» er ganske selvregulerende og de private (og kommunale) barnehagene som mangler mange søkere, reduserer normalt selv antall plasser i form at de stenger f.eks. en avdeling.

Kristiansand kommune ser ikke noe behov for å innføre dette forslaget og har mer tro på at dialog og samarbeid, i tillegg til den selvregulerende effekten, ivaretar behovet for å regulere eventuell overkapasitet.

Prioritering av barn ved opptak

Det foreslås at kommunene skal få mulighet til å bestemme at barn med rett til plass skal prioriteres foran barn uten rett til plass. I dag kan søkere med rett til plass bli forbigått av yngre barn uten rett på plass, fordi de private barnehagene ikke trenger å prioritere søkere med rett.

Kristiansand kommune støtter forslaget.

Forskrift om åpningstid

En rett til å bestemme at alle barnehager skal ha like lang åpningstid anses å være for inngripende da åpningstiden de velger å ha f.eks. kan ha med barnehagens profil eller geografisk plassering å gjøre.

Kristiansand kommune støtter foreslåtte hjemmel om at kommunen kan gi forskrift om maksimum antall uker feriestengning barnehagene kan ha. Eventuelt kan det innføres en nasjonal bestemmelse. Vi har imidlertid ikke sett det som noe stort problem at antall uker med feriestengning varierer.

Krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling

Det foreslås et litt tydeligere regelverk, blant annet i forhold til at barnehagene kun kan dekke kostnader som direkte gjelder drift av barnehagen og at kostnadene kun skal ha et omfang som er rimelig for å oppnå formålet med anskaffelsen eller ytelsen.

Kristiansand kommune mener det er viktig at regelverket uformes slik at Udirs økonomiske tilsynsorgan kan få gjort en ryddig og god jobb og støtter dermed forslaget.

Endringer i tilsyns og reaksjonsbestemmelsene

Det foreslås at kommunen får mulighet til å holde tilbake, redusere eller kreve tilbakebetaling av tilskudd dersom en privat barnehage bryter barnehageloven.

Utdanningsdirektoratet foreslås å få mulighet til å føre tilsyn med de private barnehagenes bruk av kostpenger, samt innhente opplysninger fra tredjeparter når de fører økonomisk tilsyn.

Kristiansand kommune støtter at kommune kan holde tilskudd tilbake ved grove overtredelser av barnehageloven inkl. forskrifter, men er skeptisk til sanksjoner i form av bøter. Forslaget som går på at Udir får mulighet til å føre tilsyn med bruk av kostpenger, samt innhente opplysninger fra tredjeparter støttes.

Forkjøpsrett og ny godkjenning ved salg

Kristiansand kommune ser ikke at det er behov for at kommunene gis forkjøpsrett ved salg av private barnehager.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kristiansand sender inn høringsuttalelse tilsvarende det som står under overskriften «Vurdering/kommunens uttalelse»

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023032676
Saksbehandler Kjetil Solvang

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oppvekstutvalget	16.01.2024	3/24
2 Formannskapet	31.01.2024	

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN MED FORSKRIFTER (STYRING OG FINANSIERING AV BARNEHAGESEKTOREN)

OPPVEKSTUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 16.01.2024 SAK 3/24

Oppvekstutvalgets innstilling

Kristiansand sender inn høringsuttalelse tilsvarende det som står under «Vurdering/kommunens uttalelse» (Enst.)

En adgang til å redusere plasser vil gjøre private barnehager til høyst usikre arbeidsplasser, da man kan risikere at man må nedbemanne dersom barnehagen mister grunnlaget for tilskudd. Dette vil også gjøre det vanskeligere for private barnehager å rekruttere kompetent personell.

Kostpenger er regulert av et selvkostprinsipp og bør ikke reguleres i lovverket ved å sette makspris på dette. Dette vil begrense mangfoldet.
(9/2)

Forslag:

Repr. Grethe Alver (H) fremmet følgende tilleggsforslag

Tillegg under avsnittet: Adgang til å redusere antall barnehager en barnehage er godkjent for.

«En adgang til å redusere plasser vil gjøre private barnehager til høyst usikre arbeidsplasser, da man kan risikere at man må nedbemanne dersom barnehagen mister grunnlaget for tilskudd. Dette vil også gjøre det vanskeligere for private barnehager å rekruttere kompetent personell.»

Andre tillegg:

Kostpenger er regulert av et selvkostprinsipp og bør ikke reguleres i lovverket ved å sette makspris på dette. Dette vil begrense mangfoldet.»

Repr. Ida Branthus Hirst (AP) fremmet følgende tilleggsforslag

«Private og kommunale barnehager utgjør kommunens offentlig finansierte velferdstilbud og kommunen har ansvar for hele barnehagesektoren Kristiansand kommune støtter derfor et fremtidsrettet regelverk som setter barnas behov først og støtter at det lovfestes at barna i kommunen skal få et likeverdig tilbud.»

Repr. Heidi Johansen (SV) fremmet følgende forslag:

Kristiansand kommune støtter følgende punkt i forslag til ny lov:

«Gi kommunen forkjøpsrett ved salg av private barnehager
Gi kommunen rett til å begrense opptaket i private barnehager
Gå fra kapitaltilskudd til eiendomstilskudd finansieringsopplegget for private barnehager»

Voteringer:

Tilleggsforslagene fra Høyre ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer (SV, AP)

Tilleggsforslaget fra AP falt med 9 mot 2 stemmer (SV, AP)

Forslaget fra SV falt med 9 mot 2 stemmer (SV, AP)

19.01.2024

Dato 6. oktober 2023
Saksnr.: 2021041914-10
Saksbehandler Synne Thornæs
Godkjent av Harald Eiof Karlsen
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Areal- og miljøutvalget
Kommunalutvalget
Formannskapet

Møtedato

07.12.2023
12.12.2023
31.01.2024

Møllevannsveien 16 - utbyggingsavtale - sluttbehandling

Forslag til vedtak

[Formannskapet vedtar forslag til utbyggingsavtale for Møllevannsveien 16 datert 21.06.2023](#)

Sammendrag

Reguleringsplanen for Møllevannsveien 16 ble vedtatt av Bystyret 23.11.2022. Planen legger til rette for transformasjon av et allerede eksisterende bolig- og bebyggelsesområde gjennom fortetting. Eksisterende bolig på gnr. 151, bnr. 1402, Møllevannsveien 16, vil erstattes med et leilighetsbygg med inntil 13 leiligheter.

Forhandlingene for utbyggingsavtale ble innledet i desember 2021, avtaleforslaget har blitt framforhandlet parallelt med utarbeidelse av planforslaget.

Utbygger er ansvarlig for at arealer innenfor angitt utbyggingsområde skal planlegges og opparbeides.

Saken sendes til areal- og miljøutvalget for orientering før den behandles av kommunalutvalget og formannskapet. Kommunalutvalget innstiller til formannskapet, og formannskapet vedtar utbyggingsavtalen.

Vedlegg:
underskrevet utbyggingsavtale
SKM_C300i23111010150

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Reguleringsplanen for Møllevannsveien 16 ble vedtatt av Bystyret 23.11.2022. I vedtaket anmoder bystyret om at det framlegges en utbyggingsavtale.

Reguleringsplanen legger til rette transformasjon av en boligtomt til boligblokkbebyggelse med inntil 13 leiligheter.

Forhandling om utbyggingsavtale ble innledet i desember 2021. Avtaleforslaget er framforhandlet parallelt med reguleringsplanen, i tråd med planforslaget.

Utbyggingspolitikk

Kommunens vedtatte utbyggingspolitikk er lagt til grunn for drøftelsene og avtalen som er framforhandlet. Utbygger er gjort kjent med sin forpliktelse til å sikre seg rettigheter til de arealene som skal bygges ut eller er nødvendig for utbyggingen. Kristiansand kommune eier noen mindre arealer innenfor planområdet.

Økonomiske konsekvenser

I henhold til standard politikk er det forutsatt bankgarantistillelse for opparbeidelse av offentlige anlegg. Slik garanti skal foreligge før det kan gis igangsettingstillatelse til de ulike fasene i utbyggingen.

Ved offentlig tilgjengelighet, eller eie, driftes normalt lekeplasser av velforeninger, nabolag, borettslag eller felleseier i avtale med Parkvesenet. Parkvesenet har ikke kapasitet til å påta seg driftsansvar innenfor eksisterende rammer. Utbygger skal derfor opprette en velforening, dersom dette ikke allerede eksisterer. Det er beboerne i velforeningen som får ansvar for å vedlikeholde møteplassen på o_gf.

Overføring av areal

Utbygger er orientert om hvilke typer arealer som etter utbyggingen skal overføres hefte og vederlagsfritt til kommunen. Overtakelsesavtale med kart vil avklare hvilke arealer dette er, og hvilke av disse arealene kommunen skal forestå framtidig drift og vedlikehold av. Det er utarbeidet foreløpig overtakelseskart i henhold til gjeldende reguleringsplan (bilag 8).

Barn og unges interesser

Avtaleforslaget følger opp løsninger i vedtatt reguleringsplan. Det vurderes at barn og unges interesser er godt ivaretatt i avtalen, hvor grønn og teknisk infrastruktur er ivaretatt opparbeidet ifm utbygging.

Høring av avtaleforslaget

Avtaleforslaget lå ute til offentlig ettersyn i perioden fra 23.08.2023 til 20.09.2023. Orientering om høringen av avtaleforslaget ble sendt til berørte grunneiere og naboer, offentlige myndigheter og kommunens råd. Det kom ingen uttalelser til avtaleforslaget.

Klima- og miljøkonsekvenser

Utbyggingsavtalen følger opp og legger til rette for realisering av foreslått utbygging i detaljreguleringsplanen for Møllevannsveien 16. Klima og miljøkonsekvensene fremgår av reguleringsplanen. Utbyggingsavtalen vurderes å ikke påvirke klima og miljøkonsekvensene utover dette.

Vurdering og konklusjon

Avtalen legger til rette for gjennomføring av utbygging av området Mølle vannsveien 16 i tråd med vedtatt reguleringsplan.

På bakgrunn av slik det er beskrevet i saken anbefaler Byutviklingsdirektøren at forslag til utbyggingsavtale vedtas.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2021041914
Saksbehandler Synne Thornæs

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Areal- og miljøutvalget	07.12.2023	28/23
2 Kommunalutvalget	12.12.2023	24/23
3 Formannskapet	31.01.2024	

MØLLEVANNSVEIEN 16 - UTBYGGINGSAVTALE - SLUTTBEHANDLING

KOMMUNALUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 12.12.2023 SAK 24/23

Kommunalutvalgets innstilling:

Formannskapet vedtar forslag til utbyggingsavtale for Møllevannsveien 16 datert 21.06.2023.
(Enst.)

12.12.2023

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2021041914
Saksbehandler Synne Thornæs

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Areal- og miljøutvalget	07.12.2023	28/23
2 Kommunalutvalget	12.12.2023	24/23
3 Formannskapet	31.01.2024	

MØLLEVANNSVEIEN 16 - UTBYGGINGSAVTALE - SLUTTBEHANDLING

AREAL- OG MILJØUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 07.12.2023 SAK 28/23

Areal- og miljøutvalgets innstilling:

Formannskapet vedtar forslag til utbyggingsavtale for Møllevannsveien 16 datert 21.06.2023.
(Enst.)

11.12.2023

Dato 12. desember 2023
Saksnr.: 2022022000-17
Saksbehandler Kay Christian Jørgensen
Godkjent av Harald Eiof Karlsen
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Areal- og miljøutvalget
Kommunalutvalget
Formannskapet

Møtedato

11.01.2024
16.01.2024
31.01.2024

Sluttbehandling av utbyggingsavtale for Tangen 52

Forslag til vedtak

[Formannskapet vedtar forslag til utbyggingsavtale for Tangen 52, datert 22.09.2023.](#)

Sammendrag

Reguleringsplanen for Tangen 52 omfatter det tidligere NAV-bygget på Tangen inkludert deler av Blokkhusgata i sør og parkeringsplassen i nord. Arealet er sammen med Sylinderenservicetomten på nordsiden de siste urealiserte arealer på Tangen.

Tidligere bebyggelsesplan regulerte inn lamellbebyggelse i hestesko-form i inntil 6 etasjer med funksjonene kontor og forretning. Ny bebyggelse er foreslått med inntil 8 etasjer i nordøstre hjørne, og at den terrasseres fra nordøst mot sørvest. Endret plan knyttet til høyder, funksjoner og plassering av bygningsmassen er vedtatt av Bystyret 15.02.23. Totalt tillates 70 boenheter innenfor området.

Saken sendes til areal- og miljøutvalget for orientering før den behandles av kommunalutvalget og formannskapet. Kommunalutvalget innstiller til formannskapet, og formannskapet vedtar utbyggingsavtalen.

Vedlegg:

Avtale signert utbygger

Avtale om disponering av arealer- Tangen 52_

Offentlig ettersyn av utbyggingsavtale for detaljregulering Tangen 52 - Kristiansand kommune

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Asplan Viak, i samarbeid med Code Arkitektur, har på vegne av Tangen 52 AS (Solon Eiendom AS) utarbeidet detaljregulering for Tangen 52, det tidligere NAV-bygget. Ønsket er å utvikle et kombinert nærings- og leilighetsbygg. Eiendommer er regulert gjennom Tangen-planen (2004) med detaljer i en bebyggelsesplan (2007). Det er nå vedtatt (15.02.2023) en ny detaljregulering (Tangen 52) for arealet som gir rom for et noe annet bebyggelseskonsept.

Planens hovedgrep er å åpne opp strukturen i området ved å rive eksisterende bygg, og bygge et nytt bygg som i hovedsak skal romme leiligheter, men også typiske publikumsrettede funksjoner, som næring og kontor, i deler av 1. Etasje.

Bygget plasseres øst på tomten med høyeste etasje mot nordøst, og trappes videre nedover mot Blokkhusgaten og offentlig gangvei. Det tillates etablert inntil 70 boenheter i varierende størrelser.

Vinteren 2022 ble det startet forhandlinger om utbyggingsavtale for området.

Avtaleforslaget er framforhandlet i tråd med vedtatt reguleringsplan og i henhold til gjeldende politikk. Det kom inn en høringssuttalelse fra Statens vegvesen i høringsperioden, denne er vedlagt saken.

Utbyggingspolitikk

Kommunens vedtatte utbyggingspolitikk er lagt til grunn for drøftelsene og avtalen som er framforhandlet. Utbygger er gjort kjent med sin forpliktelse til å sikre seg rettigheter til de arealene som skal bygges ut eller er nødvendig for utbyggingen. Kristiansand kommune eier arealer innenfor planområdet, det er inngått avtale mellom kommunen og utbygger med tanke på disponering av kommunale arealer.

Avgrensing av avtalen

Utbyggingsavtalen omfatter reguleringsplanområdet. I tillegg omfatter avtalen tiltak utenfor området som følge av planens reguleringsbestemmelser (rekkefølgekrav). Avtalens punkt 4.8 setter krav til tilrettelegging av arealer lokalisert ved Aquarama / promenade / Tangen. Utbygger betaler bidrag til kommunen for opparbeidelse og ivaretagelse av kravene.

Gjennomføring

Utbygger er ansvarlig for at arealer innenfor angitt planområde skal planlegges og opparbeides i samsvar med vedtatt plan for området.

Garanti

I henhold til standard politikk er det forutsatt bankgarantistillelse for opparbeidelse av offentlige anlegg. Det stilles i denne avtalen også garantier for bidrag til offentlig anlegg utenfor planområdet (kvartalslek ved Aquarama/ promenaden/ Tangen). Garanti på totalt kr. 4.3 mill. skal stilles som sikkerhet for kommunen før det gis igangsettelsestillatelse innen området.

Økonomiske konsekvenser og rekkefølgekrav

Utbyggingsområdet har rekkefølgekrav til opparbeides av sandlekeplass som skal være offentlig. Arealet skal etableres i sammenheng med tilgrensende felles uteoppholdsareal i SF og gatetun o_GT. Utbygger skal opparbeidet området o_FRil som skal være et offentlig byrom.

Det vil ikke være behov for kommunale investeringsutgifter i forbindelse med prosjektet. Kommunen ved parkvesenet skal stå for drift av byrom og lekeplasser. Kostnadene er

anslått til ca. 40-45.000 (2022-priser). Ingeniørvesenet anslår marginale endringer i driftsbudsjettet mht. planforslaget.

Parkering vil miste en inntekt fra arealet, som omgjøres fra parkering til byrom. Dette vil ligge på ca. kr. 160.000 i året (2022-priser).

Endringene i kostnadsbildet foreslås lagt inn ved rullering av handlingsprogrammet

Uttalelse fra rådene (Eldrerådet, Rådet for funksjonshemmede, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)

Avtaleutkastet er sendt på høring til rådene ved den ordinære utsendelsen av avtalen på offentlig ettersyn. Det har ikke kommet merknader fra rådene.

Barn og unges interesser

Avtaleforslaget følger opp løsninger i foreslått reguleringsplan. Det vurderes at barn og unges interesser er godt ivaretatt i avtalen, utbyggingsavtalen legger opp til definert tidspunkt når grønn og teknisk infrastruktur som skal være ferdig. Utbygger betaler bidrag for oppgradering av kvartalslek ved Aquarama/ promenaden/ Tangen. Dette sikrer ferdigstilling av de enkelte områdene i planen før tilhørende boligbebyggelse tas i bruk.

Klima- og miljøkonsekvenser

Utbyggingsavtalen følger opp og legger til rette for realisering av foreslått utbygging i detaljreguleringsplanen for Tangen 52. Klima- og miljøkonsekvensene fremgår av reguleringsplanen. Utbyggingsavtalen vurderes å ikke påvirke klima- og miljøkonsekvensene utover dette.

Vurdering og Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Avtalen legger til rette for gjennomføring av utbygging av området Tangen 52 i tråd med vedtatt reguleringsplan. Det har i høringsperioden ikke kommet merknader/ innvendinger mot avtaleforslaget.

På bakgrunn av slik det er beskrevet i saken anbefaler Byutviklingsdirektøren at forslag til utbyggingsavtale datert 22.09.2023 vedtas.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2022022000
Saksbehandler Kay Christian Jørgensen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Areal- og miljøutvalget	11.01.2024	10/24
2 Formannskapet	31.01.2024	
2 Kommunalutvalget	16.01.2024	2/24

SLUTTBEHANDLING UTBYGGINGSAVTALE FOR TANGEN 52

AREAL- OG MILJØUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 11.01.2024 SAK 10/24

Areal- og miljøutvalgets innstilling:

Formannskapet vedtar forslag til utbyggingsavtale for Tangen 52, datert 22.09.2023.
(Enst.)

15.01.2024

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2022022000
Saksbehandler Kay Christian Jørgensen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Areal- og miljøutvalget	11.01.2024	10/24
2 Formannskapet	31.01.2024	
2 Kommunalutvalget	16.01.2024	2/24

SLUTTBEHANDLING UTBYGGINGSAVTALE FOR TANGEN 52

KOMMUNALUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 16.01.2024 SAK 2/24

Kommunalutvalgets innstilling:

Formannskapet vedtar forslag til utbyggingsavtale for Tangen 52, datert 22.09.2023.
(Enst.)

16.01.2024

Dato 2. januar 2024
Saksnr.: 2021019649-31
Saksbehandler Jan Erik Lindjord
Godkjent av Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
31.01.2024
28.02.2024

Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - justering av plassering av bomstasjoner

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar justert plassering av bomstasjonene på E18 Oddernesbroa og Lundsbroa slik det er foreslått i Statens vegvesens faglige grunnlag.
2. Bystyret vedtar at det etableres en bomstasjon på Travparkveien slik det er foreslått i Statens vegvesens faglige grunnlag.

Sammendrag

Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 ble vedtatt i Stortinget i mai 2023, jf. *Prop. 88 S (2022–2023) om Utbygging og finansiering av Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 i Agder* og *Innst. 357 S (2022-2023)*. I Kristiansandsregionen inngår kommunene Kristiansand, Vennesla, Birkenes, Lillesand og Iveland. I fase 3 er det satt sammen en portefølje av prosjekter og tiltak som skal styrke kollektivtransport, sykkel og gange, i tillegg til at finansieringen av E18/E39 Gartnerløkka-Kolsdalen i Kristiansand videreføres.

I henhold til stortingsproposisjonen skal bompengeneinnkrevningen for fase 3 baseres på dagens innkrevingsordning, men det skal i tillegg etableres nye bomstasjoner og takstene skal økes. Det nye bompengeprogget vil dekke flere transportstrømmer enn dagens bomsystem, ved å ha bomstasjoner rundt Sørlandsparken, tettere bomsnitt og bomstasjoner nærmere sentrum. Samtidig vil bompengeneinntektene finansiere tiltak som vil gi store forbedringer for kollektiv, sykkel og gange. Bompengeprogget og porteføljen vil være et viktig bidrag for å nå nullvekstmålet.

Statens vegvesen har ansvar for etablering av bomstasjonene. De nye bomstasjonene skal som utgangspunkt være etablert om lag ett år etter at stortingsvedtak forelår. Tidspunkt vil være avhengig av når nødvendige avtaler med bompengeselskapet foreligger, samt leveringstid for utstyr. Det legges opp til at takstene i de eksisterende bomstasjonene kan økes i tråd med gjennomsnittstaksten kort tid etter at nødvendige avtaler er inngått. Når avtalene med bompengeselskapet foreligger, vil det bli overgang til fase 3.

Plassering av bomstasjonene framgår av stortingsproposisjonens figur 7.1. og tabell 7.1, jf. kapittel 1 i vedlagte faglig grunnlag. Det er enveis innkreving av bompenger i alle bomstasjoner, med betaling inn til sentrum og inn til Sørlandsparken.

Denne saken omhandler mindre justering av plasseringen av to bomstasjoner og etablering av en ny bomstasjon. For en fullstendig redegjørelse vises det til vedlagte faglig grunnlag fra Statens vegvesen. Stortingsproposisjonen åpner for at det kan gjøres justeringer i bomstasjonsplassering og innkrevingsopplegg dersom endringene bidrar til bedre måloppnåelse, jf. kap. 7 Bompengelopplegg, der det står at: «*Samferdselsdepartementet legger til grunn at bomstasjonsplasseringen og innkrevingsopplegget kan justeres på et senere tidspunkt under forutsetningen av at endringene bidrar til bedre måloppnåelse og at det er lokal enighet om dette. Eventuelle justeringer skal ikke svekke økonomien i bypakken.*»

To bomstasjoner blir en på Oddernesbrua

I stortingsproposisjonen ligger det to bomstasjoner ved E18 Oddernesbrua, hhv. 10 a og 10 b. Etter en nærmere gjennomgang er det avklart at det kun er nødvendig med én bomstasjon på E18 Oddernesbrua, denne dekker alle tre kjørefelt. Denne løsningen vil både dekke trafikken fra E18 Oddernestunnelen ut på brua og trafikk fra Torridalsveien på vestrettet påkjøringsrampe ut på E18 Oddernesbrua. Trafikkgrunnlaget og dermed inntektsgrunnlaget vil være det samme som i tilfellet med to bomstasjoner, men den enklere løsningen vil gi en lavere investeringskostnad.

Endringen medfører ingen konsekvenser for trafikantene.

Fv. 471 bomstasjon på Lundsbrua flyttes

I stortingsproposisjonen er det lagt til grunn etablering av en bomstasjon på fv. 471 Lahellebakken, øst for Thygeson minde (Lundsbrua). For å kunne dekke hele vegbredden her må det antakelig etableres en helportals-løsning. En helportals-løsning i dette området vil bli svært synlig, og visuelt sett vurderes det å være utfordrende å plassere bomstasjonen her. Det er også vanskelig å finne plass til fundament for portalene.

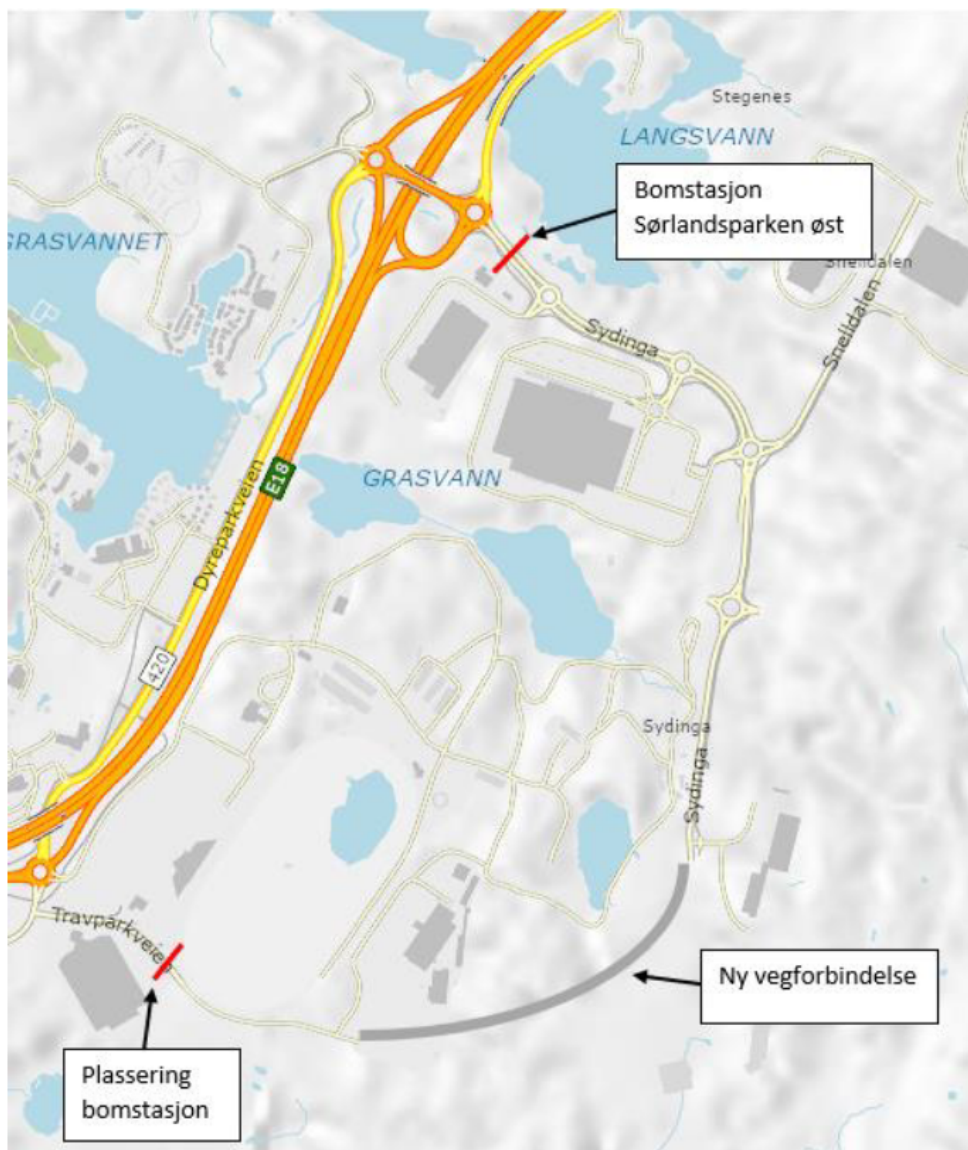
Det foreslås å finne en løsning der bomstasjonen plasseres på vestsiden av Lundsbrua. Her vil det antakelig være tilstrekkelig med en halvportals-løsning, da vegbanen er innsnevret til to felt. Portalen vil dermed være enklere, og den vil bli mer skjult av bygningsmassen ved vegkrysset. Det vurderes at en plassering på vestsiden vil være en teknisk og visuell bedre løsning. Videre arbeid vil bli gjort i dialog med Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune. Trafikkgrunnlaget og dermed inntektsgrunnlaget vil være det samme uavhengig av om bomstasjonen plasseres på østsiden eller vestsiden av brua.

Endringen medfører ingen konsekvenser for trafikantene.

Bomstasjoner Sørlandsparken øst

I stortingsproposisjonen er det lagt til grunn etablering av bomstasjoner rundt Sørlandsparken, herunder også Sørlandsparkens østre del. I etterkant av den lokalpolitiske behandlingen av saken har det blitt etablert en ny vegforbindelse mellom rundkjøringen ved IKEA og rundkjøringen ved Sørlandshallen (se illustrasjon 1 under). Opprinnelig var det lagt opp til at denne skulle være en lokalveg for buss, men dette er blitt endret og vegen er nå åpen for allmenn ferdsel. Vegen vil dermed være åpen fra Sørlandshallen inn til østre del av Sørlandsparken.

Det er vurdert alternative plasseringer ut fra måloppnåelse og hva som er teknisk mulig. I tråd med tidligere vurderinger av bompengelopplegget er det lagt til grunn at trafikk til/fra Dyreparken, Sørlandshallen og Travparken ikke skal måtte passere en bomstasjon. Det vurderes at en bomstasjon med plassering som vist i illustrasjon 1 over er i tråd med tidligere vurderinger, og det foreslås å arbeide videre med en slik løsning.

Illustrasjon 1: Kart over Sørlandsparken øst

Forslaget er i tråd med intensjonen bak etableringen av bomstasjonen nærmest avkjøringen til IKEA da samferdselspakken ble planlagt og vedtatt lokalt. I ettertid er lokalveien forbi Sørlandshallen/Travparken anlagt med annen bruk enn det som lå til grunn da samferdselspakken ble planlagt. Sammenlignet med situasjonen på planleggings og vedtakstidspunktet vil ikke den nye bomstasjonen medføre endringer. Det er den samme trafikken som blir påvirket av de to bomstasjonene samlet som den gangen det ble besluttet en bomstasjon. Uten den nye bomstasjonen vil det oppstå kjøremønstre på tilstøtende veier som kan gi utfordringer både for fremkommelighet og trafiksikkerhet.

Vedlegg:

21_84788-35Vedr. Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - Faglig grunnlag justering bomstasjoner med vedlegg

Sak .: Behandling av utvalgssak

Sak 7/24: Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 16.-17.01.24

Vedlegg

Protokoll Formannskapet 16.01.2024

Protokoll Formannskapet 17.01.2024

Dato 19. januar 2024
Saksnr.: 2024000066-6
Saksbehandler Anne Lise H Aabø
Godkjent av Cammila Dunsæd

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
31.01.2024

Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 16.-17.01.24

Forslag til vedtak

Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 16.01.24 og 17.01.24.

Vedlegg:
Protokoll fra formannskapets møte 16.01.24 og 17.01.24

Sak 8/24: Høringsuttalelse - forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter (styring og finansiering av barnehagesektoren)

Vedlegg

Vedtak OPPV, 16012024, Sak 3/24, Høringsuttalelse - forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter (styring og finansiering av barnehagesektoren)

Dato 29. desember 2023
Saksnr.: 2023032676-1
Saksbehandler Kjetil Solvang
Godkjent av Kristin Eidet Robstad
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Oppvekstutvalget
Formannskapet

Møtedato
16.01.2024
31.01.2024

Høringsuttalelse - forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter (styring og finansiering av barnehagesektoren)

Forslag til vedtak

[Kristiansand sender inn høringsuttalelse tilsvarende det som står under «Vurdering/kommunens uttalelse»](#)

Sammendrag

Regjeringen har sendt ut forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter. Forslaget går i hovedsak på finansieringen av private barnehager samt kommunens mulighet til lokal styring av private barnehager.

Forslaget innebærer en omlegging fra at regelverket for utmåling av tilskudd til private barnehager har vært styrt av nasjonale lover og forskrifter til at hver kommunene skal utarbeide egne forskrifter om beregning av tilskudd til private barnehager. Regjeringen foreslår også kriterier som kommunene skal legge særlig vekt på ved utmåling av tilskuddene. Private barnehager vil med det nye forslaget få ulikt tilskudd pr. barn ut fra kostnadsnivå og kriteriene som kommunene mener bidrar til høye eller lave kostnader.

Det foreslås å endre det nasjonale kapitaltilskuddet som gir høyere tilskudd for nyere barnehager til et eiendomstilskudd som kommunene selv skal beregne og utforme innretning på.

Det er ellers forslag om at kommunene kan redusere antall barnehageplasser i private barnehager hvert 10. år inklusiv regler for hvordan dette i så fall må gjøres.

Det foreslås også at kommunene skal få mulighet til å bestemme at barn med rett til plass skal prioriteres foran barn uten rett til plass.

Det foreslås at kommunene kan fastsette forskrift om åpningstid som også regulerer antall uker barnehagene maksimalt kan holde stengt per år.

Videre foreslås det et tydeligere regelverk i forhold til krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling.

Det foreslås også at kommunen får mulighet til å holde tilbake, redusere eller kreve tilbakebetaling av tilskudd dersom en privat barnehage bryter barnehageloven.

Det foreslås at kommunene skal få forkjøpsrett ved salg av private barnehager.

Kommunedirektøren støtter prinsipielt opp om mer lokal styring. Når det gjelder finansiering av private barnehager spesielt så ser kommunedirektøren med bekymring på den foreslåtte lovendringen der den enkelte kommune selv skal utarbeide forskrifter om beregning av tilskudd til private barnehager. Kommunedirektøren mener at barnehagesektoren er bedre tjent med at dette reguleres av nasjonale lover og forskrifter. Med lovendringen risikerer vi også at uenighet og eventuelle konflikter flyttes fra nasjonalt til lokalt nivå. Videre mener kommunedirektøren at handlingsrommet og styringsmulighetene for kommunen reelt ikke blir slik som forslagene er ment å bidra til. Forslaget vil også føre til behov for mer administrasjon.

Angående de konkrete forslagene som i hovedsak går på mer lokal styring av private barnehager støttes enkelte av forslagene.

Vedlegg:

Lenke til høringsnotatet:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-forslag-til-endringer-i-barnehageloven-med-forskrifter-styring-og-finansiering-av-barnehagesektoren/id3001726/>

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Regjeringen sendte 1. november 2023 ut forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter (Styring og finansiering av barnehagesektoren). Høringsfrist er 1. februar 2024.

Det foreslås ny paragraf 19 i barnehageloven som sier at hver kommune skal fastsette egen forskrift om beregning av tilskudd til private barnehager. Ved fastsettelse av forskriften skal kommunen legge særlig vekt på om:

- o barnehagen er ordinær, familiebarnehage eller åpen barnehage,
- o antall barn og barnas alder,
- o barnegruppenes sammensetning og behov,
- o ansattes lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår,
- o barnehagens geografiske beliggenhet
- o eventuelle vilkår med krav til innholdet i barnehagetilbudet eller vilkår gitt etter reglene om etableringsgodkjenning.
- o Kommunen kan i tillegg legge vekt på andre forhold som kan bidra til likeverdige barnehagetilbud av høy kvalitet.

Det foreslås videre at vedtak om tildeling av driftstilskudd skal fattes minst én gang i året og at det i vedtaket skal framgå hva barnehagen mottar i eiendomstilskudd.

Det foreslås at kommunene kan redusere antallet barnehageplasser en barnehage er godkjent for når det er nødvendig for å hindre overkapasitet i hele eller deler av kommunen. Vedtak om reduksjon av antall barnehageplasser skal varsles minimum to år før det skal tre i kraft, og kan ikke endres oftere enn hvert tiende år, med mindre barnehagen er enig i endringen.

I ny paragraf 17 ang. samordnet opptaksprosess i kommunen foreslås det at kommunene kan gi forskrift om prioritering ved opptak av barn. Barn med rett til plass etter paragraf 16, dvs. barn med rett til plass ut fra alder og paragraf 18, som vil si barn med nedsatt funksjonsevne, må uansett tas inn først.

Det foreslås å lovfeste at kommunen kan gi forskrift om minimum åpningstid, krav til bemanning, pedagogtetthet og annen relevant kompetanse og nivå på foreldrebetaling og kostpenger, innenfor nasjonale rammer.

Det foreslås videre å lovfeste at kommunen kan fatte vedtak om at tilskudd til barnehagen skal holdes tilbake, reduseres eller kreves tilbakebetalt ved brudd på krav i barnehageloven med forskrifter som kommunen fører tilsyn med.

Juridisk grunnlag

Pr. i dag er §19 i barnehageloven en overordnet bestemmelse som regulerer tilskudd til private barnehager. Der fremkommer det at private barnehager skal behandles likeverdig med kommunale barnehager. Mer konkrete og detaljerte regler på hvordan kommunene skal beregne tilskuddene m.m. kommer frem i forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager. Det finnes i tillegg tolkningsuttalelser og rundskriv som regulerer hva kommunene kan bestemme og hvordan tilskuddene skal beregnes. I tillegg må private barnehager forholde seg til forskrift om regnskapsplikt mv. for private barnehager (økonomiforskrift til barnehageloven).

Paragraf 19 i barnehageloven foreslås nå endret. Begrepet «likeverdig behandling» blir byttet ut med «*Formålet med foreldrebetaling og driftstilskudd til private barnehager er at barna i kommunen får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet*». Forslaget går altså bort fra at private og kommunale barnehager har rett på omtrent like mye finansiering per barn. Regjeringens forslag legger i stedet opp til at kommunene

skal lage modeller som treffer mer rettferdig ved at en tar hensyn til alle faktorene i forslag til paragraf 19 som er nevnt ovenfor. Hver kommune vil kunne vekte elementene som skal gi uttelling ulikt. Private barnehager vil med det nye forslaget altså få ulikt tilskudd ut fra kostnadsnivået og elementer som kommunen mener bidrar til høye eller lave kostnader. Dette gjelder for eksempel barnehager i levekårsutsatt områder som har behov for ekstra bemanning.

Regjeringen omtaler forslaget som at det fortsatt skal være tydelige nasjonale regler om hvordan kommunen skal beregne tilskuddet til de private barnehagene. Det er litt vanskelig å skjønne hvordan tydelige nasjonale regler kombinert med at kommunes handlefrihet til å lage regler skal kunne kombineres på en hensiktsmessig måte.

Det foreslås også en paragraf 19 a som omtaler eiendomstilskudd. Frem til nå har tilsvarende tilskudd vært omtalt som kapitaltilskuddet og er statlige satser som alle kommunene må følge.

Økonomiske konsekvenser

I høringsnotatet fra Regjeringen omtales økonomiske konsekvenser i kapittel 22. Det kommer der frem at hensikten med omleggingen er hverken å styrke eller svekke de totale midlene som utbetales i tilskudd til private barnehager, men å omfordele midlene mellom private barnehager. Det legges ikke opp til at kommunene skal få justering i rammetilskuddet.

Det er litt vanskelig å si noe om de økonomiske konsekvensene for Kristiansand kommune da det blant ikke fremkommer hvor mye handlingsrom kommunene faktisk vil få i forhold til den nye formuleringen av § 19. Eller sagt på en annen måte hvor lavt kommunen kan sette tilskuddene før Statsforvalteren ved klage har hjemmel til å pålegge kommunen å øke tilskuddene. Uansett så vil det mest sannsynlig bli et stort press fra de private barnehagene på å få et tilskuddsnivå som er minst like høyt som i dag.

Handlingsrommet i forhold til tilskuddsnivået er uansett lite på grunn av bemanningsnormen, pedagognormen, samt makspris på foreldrebetaling. Utgiftene til de private barnehagene er dermed ganske lite påvirkbare, mens inntektene gjennom tilskudd og foreldrebetaling er tilnærmet helt låste. Driftsmarginen for private barnehager har sunket de siste årene og var i 2022 under 2 prosent på landsbasis og under 1 prosent i Kristiansand.

Forslaget vil ha administrative konsekvenser ved at det vil kreve mer administrativ bemanning knyttet opp mot barnehagefeltet. Eksakt hvor mye i stillingsprosent er vanskelig å si.

Til opplysning i saken vil det i 2024 bli utbetalt ca. 630 mill. kr til private ordinære barnehager. Kommunens satser per barn ligger helt i nedre sjikt av ASSS kommunene. Grunnen til at satsene i Kristiansand kommune er relativt lave er at de kommunale barnehagene drives kostnadseffektivt.

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Det har vært gjennomført samtaler og lyttet til innspill fra lokallaget til Private barnehagers landsforbunds (PBL) og Foreldreutvalget for barnehager (FUB). De er egne høringsinstanser. Derfor tas ikke deres innspill med i denne saken.

PBL er generelt meget skeptisk til de foreslåtte regelendringene. Kommunedirektøren er ikke enig i PBLs syn på at forslaget vil innebære kommunal overstyring av foreldrenes valg av barnehageplass.

Klima- og miljøkonsekvenser

Forslaget vil etter vår vurdering ikke ha klima og eller miljøkonsekvenser.

Vurdering/kommunens uttalelse

Uttalelsen tar utgangspunkt i hva Kristiansand kommune mener er behovet for styring og finansiering av private barnehager i vår kommune. Andre kommuner og andre som leverer høringsuttalelse kan ha andre innfallsvinkler ut fra erfaringer, hvem de representerer, ståsted, lokale forhold, eller annet.

Prinsipielt støtter Kristiansand kommune opp under mer lokal styring, som lovforslaget er ment å gi. Det er likevel en del elementer i forslaget som vi mener ikke gir den tiltenkte effekten. Når det gjelder finansiering av private barnehager mener Kristiansand kommune at barnehagesektoren er best tjent med at dette reguleres av nasjonale lover og forskrifter.

Under kommenteres og vurderes de ulike delene av forslagene:

Kommunenes plikt til å fastsette forskrift om beregning av tilskudd til private barnehager
En overføring av ansvaret med å fastsette forskrift om beregning av tilskudd til kommunene byr etter kommunedirektørens vurdering på flere utfordringer. I forslag til § 19 står det at kommunene skal ta hensyn til blant annet både barnegruppenes sammensetning og behov, ansattes lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår og barnehagenes geografiske beliggenhet. En plikt til å legge vekt på alle disse kriteriene oppfattes å legge krevende føringer for kommunen. Kommunene bruker normalt ikke like mange tildelingskriteringer ved finansiering av sine kommunale barnehager. Barnehagegruppens sammensetning og behov, samt geografisk beliggenhet er faktorer som med fordel kunne vært utelatt, eller at de er «kan» faktorer. Dersom de to faktorene blir stående, vil antagelig de fleste kommunene vektlegge de svært lite.

Det vil bli vanskelig for kommunene å beregne egne eiendomstilskudd. Vi ser ikke at det er gode begrunnelser for å gå bort fra dagens innarbeidede kapitaltilskudd, som vurderes å ha fungert bra. Dersom det innføres eiendomstilskudd bør det fremdeles beregnes nasjonale satser som kommunene kan velge å benytte. Et eiendomstilskudd som ikke har høyere satser de første årene vil kunne føre til at det blir vanskelig å få private aktører til å etablere nye private barnehager.

Dersom forslaget blir innført kan det bli vanskelig for kommunene å utarbeide en finansieringsmodell som er rettferdig etter objektive kriterier, og som i tillegg oppfattes rettferdig av de private barnehagene. Det er lite sannsynlig at kommunene som har middels eller lave tilskuddssatser per i dag klarer å lage en modell som gjør at alle barnehagene går i pluss uten å heve det totale tilskuddsnivået ganske betraktelig. Barnehager vil også kunne ha ulikt kostnadsnivå til elementer som ikke nevnes som det kommunene skal ta hensyn til. (De kan for eksempel ha låst renta, ha ulike nivå på driftskostnader m.m.). Dermed vil gode finansieringsmodeller nødvendigvis ikke fremstå helt rettferdige for alle de private barnehagene. Små private barnehager vil også kunne hevde at de må kompenseres mer enn de gjør for smådriftsutfordringer og barnehager med f.eks. lave personalkostnader vil kunne mene at de «trekkes» for mye i tilskudd.

Lovforslaget er litt uklart i forhold til hva som skal til for at Statsforvalteren kan overprøve forskrifter om beregning av tilskudd. Kristiansand kommune støtter KS i at dette bør avklares bedre.

PBLs administrerende direktør uttaler i en artikkel på Barnehage.no at «ulike flertall på Stortinget har i snart ti år forsøkt å finne et fungerende system for finansiering av private barnehager. I forslag til ny barnehagelov gir regjeringen opp. De sender en tsunami av

ansvar, oppgaver og risiko over på kommunene.» Utsagnet taler for at forslaget til finansieringssystem kan føre til et økt lokalt konfliktnivå.

Godt samarbeid mellom private barnehager og kommunene er viktig for blant annet for å få til god pedagogisk utvikling. De private barnehagene står for ca. halvparten av barnehageplassene i Norge og gjør en svært god og viktig jobb som kommunen er helt avhengig av. Det hadde vært en stor fordel om det kunne landes et mer forutsigbart finansieringssystem som gir mindre konfliktnivå enn dagens modell, men vi tror dessverre forslaget vil oppnå det motsatte. I Kristiansand har vi et godt samarbeid med de private barnehagene. Det er lite ønskelig å flytte uenigheter fra nasjonalt nivå til lokalt hos oss i Kristiansand.

Kristiansand kommune mener det fremdeles må utarbeides nasjonale satser for familiebarnehager og åpne barnehager. Veldig mange kommuner har ikke kommunale barnehager i denne kategorien og dermed har de ikke noe datagrunnlag å beregne satser ut fra. Barnehagene utgjør også i de fleste kommuner en liten del av det totale barnehage tilbudet.

Det er også en del forslag til endring i barnehageloven som omhandler styring av private barnehager. Vi velger kun å omtale det vi mener er de mest sentrale lovendringsforslagene:

Adgang til å redusere antall barnehageplasser en barnehage er godkjent for.

Forslaget har en begrensning på at reduksjonen kun kan gjøres hvert 10 år inkl. 2 års varsel, samt at det må gjøres med like mange plasser i barnehagene i et område. Det ses som et svakt virkemiddel som vi mener i praksis ikke gir den handlefriheten som en del kommuner har etterspurt.

Private barnehager er ikke enig i at kommunene skal kunne styre kapasiteten og mener det fratrar foreldrene valgfriheten til å velge barnehage selv.

Vår vurdering er at «markedet» er ganske selvregulerende og de private (og kommunale) barnehagene som mangler mange søkere, reduserer normalt selv antall plasser i form at de stenger f.eks. en avdeling.

Kristiansand kommune ser ikke noe behov for å innføre dette forslaget og har mer tro på at dialog og samarbeid, i tillegg til den selvregulerende effekten, ivaretar behovet for å regulere eventuell overkapasitet.

Prioritering av barn ved opptak

Det foreslås at kommunene skal få mulighet til å bestemme at barn med rett til plass skal prioriteres foran barn uten rett til plass. I dag kan søkere med rett til plass bli forbigått av yngre barn uten rett på plass, fordi de private barnehagene ikke trenger å prioritere søkere med rett.

Kristiansand kommune støtter forslaget.

Forskrift om åpningstid

En rett til å bestemme at alle barnehager skal ha like lang åpningstid anses å være for inngripende da åpningstiden de velger å ha f.eks. kan ha med barnehagens profil eller geografisk plassering å gjøre.

Kristiansand kommune støtter foreslåtte hjemmel om at kommunen kan gi forskrift om maksimum antall uker feriestengning barnehagene kan ha. Eventuelt kan det innføres en nasjonal bestemmelse. Vi har imidlertid ikke sett det som noe stort problem at antall uker med feriestengning varierer.

Krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling

Det foreslås et litt tydeligere regelverk, blant annet i forhold til at barnehagene kun kan dekke kostnader som direkte gjelder drift av barnehagen og at kostnadene kun skal ha et omfang som er rimelig for å oppnå formålet med anskaffelsen eller ytelsen.

Kristiansand kommune mener det er viktig at regelverket uformes slik at Udirs økonomiske tilsynsorgan kan få gjort en ryddig og god jobb og støtter dermed forslaget.

Endringer i tilsyns og reaksjonsbestemmelsene

Det foreslås at kommunen får mulighet til å holde tilbake, redusere eller kreve tilbakebetaling av tilskudd dersom en privat barnehage bryter barnehageloven.

Utdanningsdirektoratet foreslås å få mulighet til å føre tilsyn med de private barnehagenes bruk av kostpenger, samt innhente opplysninger fra tredjeparter når de fører økonomisk tilsyn.

Kristiansand kommune støtter at kommune kan holde tilskudd tilbake ved grove overtredelser av barnehageloven inkl. forskrifter, men er skeptisk til sanksjoner i form av bøter. Forslaget som går på at Udir får mulighet til å føre tilsyn med bruk av kostpenger, samt innhente opplysninger fra tredjeparter støttes.

Forkjøpsrett og ny godkjenning ved salg

Kristiansand kommune ser ikke at det er behov for at kommunene gis forkjøpsrett ved salg av private barnehager.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kristiansand sender inn høringsuttalelse tilsvarende det som står under overskriften «Vurdering/kommunens uttalelse»

Sak 9/24: Møllevannsveien 16 - utbyggingsavtale - sluttbehandling

Vedlegg

Vedtak KOMM, 12122023, Sak 24/23, Møllevannsveien 16 - utbyggingsavtale - sluttbehandling

Vedtak ARMU, 07122023, Sak 28/23, Møllevannsveien 16 - utbyggingsavtale - sluttbehandling

underskrevet utbyggingsavtale

SKM_C300i23111010150

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2021041914
Saksbehandler Synne Thornæs

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Areal- og miljøutvalget	07.12.2023	28/23
2 Kommunalutvalget	12.12.2023	24/23
3 Formannskapet	31.01.2024	9/24

MØLLEVANNSVEIEN 16 - UTBYGGINGSAVTALE - SLUTTBEHANDLING

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 31.01.2024 SAK 9/24

Formannskapets vedtak:

Formannskapet vedtar forslag til utbyggingsavtale for Møllevannsveien 16 datert 21.06.2023.
(Enst.)

31.01.2024

Sak 10/24: Sluttbehandling utbyggingsavtale for Tangen 52

Vedlegg

Vedtak KOMM, 16012024, Sak 2/24, Sluttbehandling av utbyggingsavtale for Tangen 52

Vedtak ARMU, 11012024, Sak 10/24, Sluttbehandling av utbyggingsavtale for Tangen 52

Avtale signert utbygger

Avtale om disponering av arealer- Tangen 52_

Offentlig ettersyn av utbyggingsavtale for detaljregulering Tangen 52 - Kristiansand kommune

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2022022000
Saksbehandler Kay Christian Jørgensen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Areal- og miljøutvalget	11.01.2024	10/24
2 Formannskapet	31.01.2024	10/24
2 Kommunalutvalget	16.01.2024	2/24

SLUTTBEHANDLING UTBYGGINGSAVTALE FOR TANGEN 52

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 31.01.2024 SAK 10/24

Formannskapets vedtak:

Formannskapet vedtar forslag til utbyggingsavtale for Tangen 52, datert 22.09.2023.
(Enst.)

31.01.2024

Sak 11/24: Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - justering av plassering av bomstasjoner

Vedlegg

Vedtak byst, 28022024, Sak 22/24, Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - justering av plassering av bomstasjoner

21_84788-35Vedr. Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - Faglig grunnlag justering bomstasjoner med vedlegg

Dato 2. januar 2024
Saksnr.: 2021019649-31
Saksbehandler Jan Erik Lindjord
Godkjent av Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
31.01.2024
28.02.2024

Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - justering av plassering av bomstasjoner

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar justert plassering av bomstasjonene på E18 Oddernesbroa og Lundsbroa slik det er foreslått i Statens vegvesens faglige grunnlag.
2. Bystyret vedtar at det etableres en bomstasjon på Travparkveien slik det er foreslått i Statens vegvesens faglige grunnlag.

Sammendrag

Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 ble vedtatt i Stortinget i mai 2023, jf. *Prop. 88 S (2022–2023) om Utbygging og finansiering av Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 i Agder* og *Innst. 357 S (2022-2023)*. I Kristiansandsregionen inngår kommunene Kristiansand, Vennesla, Birkenes, Lillesand og Iveland. I fase 3 er det satt sammen en portefølje av prosjekter og tiltak som skal styrke kollektivtransport, sykkel og gange, i tillegg til at finansieringen av E18/E39 Gartnerløkka-Kolsdalen i Kristiansand videreføres.

I henhold til stortingsproposisjonen skal bompengeneinnkrevningen for fase 3 baseres på dagens innkrevingsordning, men det skal i tillegg etableres nye bomstasjoner og takstene skal økes. Det nye bompengepplet vil dekke flere transportstrømmer enn dagens bomsystem, ved å ha bomstasjoner rundt Sørlandsparken, tettere bomsnitt og bomstasjoner nærmere sentrum. Samtidig vil bompengeneinntektene finansiere tiltak som vil gi store forbedringer for kollektiv, sykkel og gange. Bompengepplet og porteføljen vil være et viktig bidrag for å nå nullvekstmålet.

Statens vegvesen har ansvar for etablering av bomstasjonene. De nye bomstasjonene skal som utgangspunkt være etablert om lag ett år etter at stortingsvedtak forelår. Tidspunkt vil være avhengig av når nødvendige avtaler med bompengeselskapet foreligger, samt leveringstid for utstyr. Det legges opp til at takstene i de eksisterende bomstasjonene kan økes i tråd med gjennomsnittstaksten kort tid etter at nødvendige avtaler er inngått. Når avtalene med bompengeselskapet foreligger, vil det bli overgang til fase 3.

Plassering av bomstasjonene framgår av stortingsproposisjonens figur 7.1. og tabell 7.1, jf. kapittel 1 i vedlagte faglig grunnlag. Det er enveis innkreving av bompenger i alle bomstasjoner, med betaling inn til sentrum og inn til Sørlandsparken.

Denne saken omhandler mindre justering av plasseringen av to bomstasjoner og etablering av en ny bomstasjon. For en fullstendig redegjørelse vises det til vedlagte faglig grunnlag fra Statens vegvesen. Stortingsproposisjonen åpner for at det kan gjøres justeringer i bomstasjonsplassering og innkrevingsopplegg dersom endringene bidrar til bedre måloppnåelse, jf. kap. 7 Bompenggeopplegg, der det står at: «*Samferdselsdepartementet legger til grunn at bomstasjonsplasseringen og innkrevingsopplegget kan justeres på et senere tidspunkt under forutsetningen av at endringene bidrar til bedre måloppnåelse og at det er lokal enighet om dette. Eventuelle justeringer skal ikke svekke økonomien i bypakken.*»

To bomstasjoner blir en på Oddernesbrua

I stortingsproposisjonen ligger det to bomstasjoner ved E18 Oddernesbrua, hhv. 10 a og 10 b. Etter en nærmere gjennomgang er det avklart at det kun er nødvendig med én bomstasjon på E18 Oddernesbrua, denne dekker alle tre kjørefelt. Denne løsningen vil både dekke trafikken fra E18 Oddernestunnelen ut på brua og trafikk fra Torridalsveien på vestrettet påkjøringsrampe ut på E18 Oddernesbrua. Trafikkgrunnlaget og dermed inntektsgrunnlaget vil være det samme som i tilfellet med to bomstasjoner, men den enklere løsningen vil gi en lavere investeringskostnad.

Endringen medfører ingen konsekvenser for trafikantene.

Fv. 471 bomstasjon på Lundsbrua flyttes

I stortingsproposisjonen er det lagt til grunn etablering av en bomstasjon på fv. 471 Lahellebakken, øst for Thygeson minde (Lundsbrua). For å kunne dekke hele vegbredden her må det antakelig etableres en helportals-løsning. En helportals-løsning i dette området vil bli svært synlig, og visuelt sett vurderes det å være utfordrende å plassere bomstasjonen her. Det er også vanskelig å finne plass til fundament for portalene.

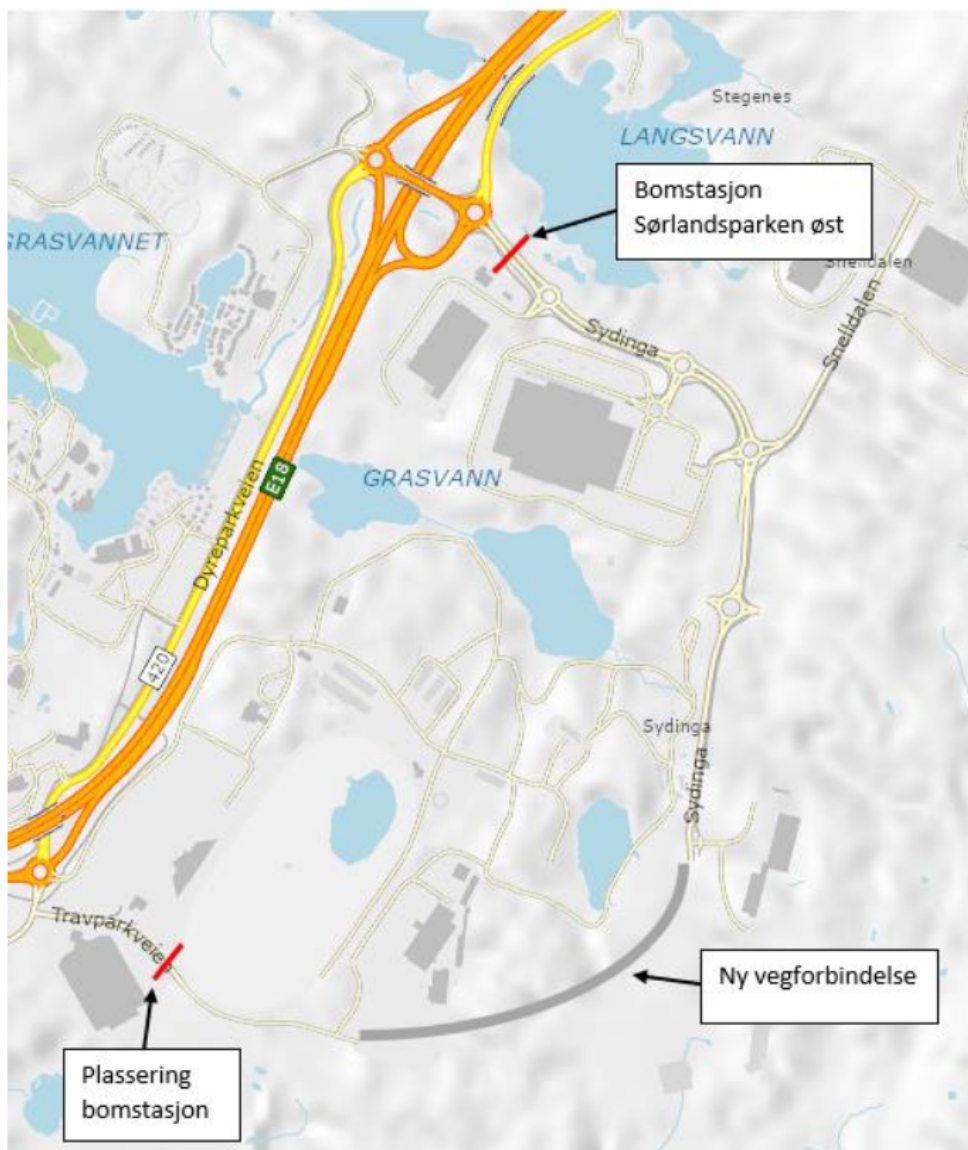
Det foreslås å finne en løsning der bomstasjonen plasseres på vestsiden av Lundsbrua. Her vil det antakelig være tilstrekkelig med en halvportals-løsning, da vegbanen er innsnevret til to felt. Portalen vil dermed være enklere, og den vil bli mer skjult av bygningsmassen ved vegkrysset. Det vurderes at en plassering på vestsiden vil være en teknisk og visuell bedre løsning. Videre arbeid vil bli gjort i dialog med Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune. Trafikkgrunnlaget og dermed inntektsgrunnlaget vil være det samme uavhengig av om bomstasjonen plasseres på østsiden eller vestsiden av brua.

Endringen medfører ingen konsekvenser for trafikantene.

Bomstasjoner Sørlandsparken øst

I stortingsproposisjonen er det lagt til grunn etablering av bomstasjoner rundt Sørlandsparken, herunder også Sørlandsparkens østre del. I etterkant av den lokalpolitiske behandlingen av saken har det blitt etablert en ny vegforbindelse mellom rundkjøringen ved IKEA og rundkjøringen ved Sørlandshallen (se illustrasjon 1 under). Opprinnelig var det lagt opp til at denne skulle være en lokalveg for buss, men dette er blitt endret og vegen er nå åpen for allmenn ferdsel. Vegen vil dermed være åpen fra Sørlandshallen inn til østre del av Sørlandsparken.

Det er vurdert alternative plasseringer ut fra måloppnåelse og hva som er teknisk mulig. I tråd med tidligere vurderinger av bompenggeopplegget er det lagt til grunn at trafikk til/fra Dyreparken, Sørlandshallen og Travparken ikke skal måtte passere en bomstasjon. Det vurderes at en bomstasjon med plassering som vist i illustrasjon 1 over er i tråd med tidligere vurderinger, og det foreslås å arbeide videre med en slik løsning.

Illustrasjon 1: Kart over Sørlandsparken øst

Forslaget er i tråd med intensjonen bak etableringen av bomstasjonen nærmest avkjøringen til IKEA da samferdselspakken ble planlagt og vedtatt lokalt. I ettertid er lokalveien forbi Sørlandshallen/Travparken anlagt med annen bruk enn det som lå til grunn da samferdselspakken ble planlagt. Sammenlignet med situasjonen på planleggings og vedtakstidspunktet vil ikke den nye bomstasjonen medføre endringer. Det er den samme trafikken som blir påvirket av de to bomstasjonene samlet som den gangen det ble besluttet en bomstasjon. Uten den nye bomstasjonen vil det oppstå kjøremønstre på tilstøtende veier som kan gi utfordringer både for fremkommelighet og trafiksikkerhet.

Vedlegg:

21_84788-35Vedr. Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - Faglig grunnlag justering bomstasjoner med vedlegg